

NHÓM HÀNH ĐỘNG ĐÁNH GIÁ NGUY CƠ AN TOÀN THỰC PHẨM TẠI VIỆT NAM: LIÊN KẾT GIỮA KHOA HỌC VÀ CHÍNH SÁCH NHẪM NÂNG CAO AN TOÀN THỰC PHẨM VÀ SINH KẾ CỦA NÔNG DÂN NGHÈO

Sự cần thiết của nhóm hành động đánh giá nguy cơ an toàn thực phẩm

Phân tích nguy cơ an toàn thực phẩm được coi là công cụ hỗ trợ quản lý các vấn đề về an toàn thực phẩm. Tuy nhiên công cụ này chưa được áp dụng nhiều tại các nước đang phát triển, trong đó có Việt Nam. Giới thiệu phương pháp này tại Việt Nam là rất quan trọng nhằm cải thiện việc quản lý an toàn thực phẩm. Các quy định quốc gia (luật về an toàn thực phẩm) quyết định việc ứng dụng đánh giá nguy cơ trong các sản phẩm có nguy cơ cao ở cả sản phẩm xuất khẩu và nội địa, nhưng khả năng ứng dụng thực tế kém. Trong các thị trường không hợp quy, phần lớn các sản phẩm nội địa được mua và bán tại đây phương pháp phân tích nguy cơ rất ít được áp dụng. Dự án này nhằm hỗ trợ Bộ Y tế và Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tăng cường khả năng ra quyết định trong việc quản lý an toàn thực phẩm có sử dụng đánh giá nguy cơ đã được điều chỉnh đối với thị trường không hợp quy tại Việt Nam.

Dự án được thực hiện bằng cách thành lập một nhóm chuyên gia về đánh giá nguy cơ tại Bộ Y tế và Bộ NN&PTNN. Ban chuyên gia này sẽ bao gồm các đại diện từ Cục An toàn thực phẩm, Cục Khoa học công nghệ và đào tạo (Bộ Y tế), Cục Thú y, Cục Quản lý chất lượng nông lâm sản và thủy sản, Cục Chăn nuôi (Bộ NN&PTNN) và các chuyên gia về đánh giá nguy cơ an toàn thực phẩm tại Việt Nam. Các chuyên gia là các nhà khoa học công tác tại các trường Đại học, các Viện nghiên cứu, các Công ty thực phẩm tư nhân. Ban chuyên gia sẽ làm việc dựa trên tài liệu hướng dẫn khác nhau về ứng dụng đánh giá nguy cơ trong quản lý an toàn thực phẩm tại các thị trường không hợp quy trong nước như thế nào. Những hướng dẫn đó sẽ được sử dụng cho các khóa đào tạo ở các trình độ khác nhau cho người ở vị trí quyết

định, bao gồm những nhà hoạch định chính sách cấp cao; và khóa học về kỹ thuật và nghiên cứu trường hợp về an toàn thực phẩm tại các thị trường không hợp quy. Việc đào tạo sẽ được tiếp nối qua các hoạt động tư vấn và hỗ trợ.

Kết quả mong đợi của dự án nhằm cải thiện an toàn thực phẩm tại thị trường hợp quy và không hợp quy, giúp nông dân nghèo cải thiện sinh kế của họ thông qua tiếp cận tốt hơn với thị trường thực phẩm. Dự án sẽ được hỗ trợ bởi các chuyên gia đánh giá nguy cơ từ ILRI, IFPRI, SwissTPH tập trung vào các sản phẩm thực phẩm là thịt, cá và rau quả.

Các hoạt động chính của nhóm hành động

Phân tích thực trạng chính sách về an toàn thực phẩm tại Việt Nam và phân tích việc ứng dụng các bằng chứng trong xây dựng chính sách.

Mục tiêu là để xem xét và phân tích tình hình thực hiện các quy định an toàn thực phẩm tại Việt Nam, tập trung vào quản lý an toàn thực phẩm (các bên liên quan, quy định và việc thực hiện) có tính đến chuỗi giá trị sản phẩm chăn nuôi chính, báo cáo và hiểu được các vấn đề về an toàn thực phẩm, và các vấn đề ưu tiên quốc gia về an toàn thực phẩm. Nghiên cứu này nhằm xác định những khó khăn chính, các khu vực, lĩnh vực can thiệp phát triển và nghiên cứu có thể được thực hiện nhằm cải thiện an toàn thực phẩm, đồng thời đóng góp nâng cao dinh dưỡng và sinh kế. 30 chuyên gia và các nhà hoạch định chính sách về an toàn thực phẩm đang được phỏng vấn. Những người này cùng được hỏi về các bằng chứng nghiên cứu có thể thông báo hoặc ảnh hưởng tới quá trình xây dựng, thực hiện các chính sách về ATTP tại Việt Nam như thế nào. Chúng tôi muốn có được ý kiến của họ về vai trò của các nghiên cứu khoa học đối với việc xây dựng và ra các quyết định

về chính sách, đặc biệt trong mối liên quan đến quản lý an toàn thực phẩm, và kinh nghiệm của họ trong quá trình theo dõi và thực hiện.

Xây dựng Ban chuyên gia về đánh giá nguy cơ tại Việt Nam

Ban chuyên gia sẽ gồm 10 chuyên gia về đánh giá nguy cơ an toàn thực phẩm tại Việt Nam, chủ yếu đến từ các viện nghiên cứu và các trường Đại học tại Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh. Các thành viên sẽ được liên lạc và mời thông qua công việc chuyên môn về đánh giá nguy cơ của họ và tham vấn với Bộ Y Tế và Bộ NN-PTNT, cũng như các Viện/Trường Đại học mà các chuyên gia đang làm việc. Ngoài các chuyên gia về đánh giá nguy cơ, ban chuyên gia cũng mời 4 nhà hoạch định chính sách từ Bộ Y Tế và Bộ NN-PTNT, những người phụ trách chính về lĩnh vực quản lý an toàn thực phẩm tại 2 bộ này.

Hội thảo khởi động nhằm xác định các hoạt động và các vấn đề ưu tiên

Hội thảo sẽ tập hợp các thành viên của ban chuyên gia và các bên liên quan trong đánh giá nguy cơ từ các khu vực tư nhân, xã hội dân sự và đặc biệt là các nhà hoạch định chính sách về an toàn thực phẩm. Hội thảo sẽ xác định phạm vi các hoạt động và vấn đề ưu tiên về an toàn thực phẩm được xây dựng bởi các nhà hoạch định chính sách, những người mà ban chuyên gia này sẽ làm việc cùng. Chuyên gia từ ILRI sẽ tham gia và tư vấn cho hội thảo nhằm chia sẻ kinh nghiệm chuyên môn của ILRI trong lĩnh vực này.

Nghiên cứu trường hợp và phát triển các hướng dẫn DGNC

Ban chuyên gia sẽ làm việc dựa trên các nghiên cứu trường hợp của đánh giá nguy cơ trên một số sản phẩm ưu tiên do các nhà hoạch định chính sách yêu cầu. Ban chuyên gia sẽ phát triển các hướng dẫn đánh giá nguy cơ cho các trường hợp này.

Tập huấn và theo dõi

Các khóa tập huấn sẽ được thiết kế cho: i) Các nhà hoạch định chính sách; ii) Các thành viên của ban chuyên gia; iii) Các đối tượng khác đã và đang tham gia các nghiên cứu và ứng dụng về đánh giá nguy cơ tại Việt Nam. Các nghiên cứu sử dụng cho việc đào tạo của ban chuyên gia về đánh giá nguy cơ an toàn thực phẩm sẽ được thực hiện với sự hợp tác chặt chẽ của các chi Cục ATTP của các tỉnh cũng như các cơ quan thú y. Kết quả sẽ được chia sẻ và thảo luận với Bộ Y Tế và Bộ NN-PTNT nhằm thảo luận về các lựa chọn trong lĩnh vực quản lý.

Kết quả mong đợi

1. Phân tích tình hình xây dựng và ứng dụng các chính sách về an toàn thực phẩm tại Việt Nam.

2. Tăng cường năng lực trong các nguyên tắc quản lý nguy cơ cho các thành viên ban chuyên gia và các nhà quản lý nguy cơ.

3. Hướng dẫn đánh giá nguy cơ trong bốn chuỗi giá trị thực phẩm cụ thể bao gồm thịt lợn, sữa, rau sống và cá.

4. Tập huấn cho các cơ quan ra quyết định và thực hiện (4 – 6 khóa tập huấn với 50 – 100 người được đào tạo).

5. Báo cáo kết quả tập huấn và tư vấn theo dõi

6. Các nghiên cứu trường hợp

Thời gian và hỗ trợ

Nhóm đang triển khai từ tháng 4 năm 2013 và kì vọng sẽ tiếp tục hoạt động một cách bền vững tiếp trong các năm tiếp theo. Nhóm được hỗ trợ từ Viện nghiên cứu chăn nuôi quốc tế (ILRI) và Đại sứ quán Thụy Sĩ ở Việt Nam.

Nguyễn Việt Hùng
Trung tâm nghiên cứu Y tế công cộng và Sinh thái, Trường Đại học Y tế công cộng

TASKFORCE OF RISK ASSESSMENT FOR FOOD SAFETY IN VIETNAM: LINKING SCIENCE TO POLICY TO INCREASE FOOD SAFETY AND LIVELIHOOD GENERATION OF THE POOR FARMERS

Need of a taskforce of risk assessment for food safety

Risk analysis for food safety is considered the gold-standard approach for rational management of food safety but is still not-well known and rarely applied in the developing world, including Vietnam. Introducing this approach into Vietnam is crucial to improving food safety management. The national regulation (the law of food safety) imposes the application of risk assessment in high risk product for both domestic and export products, but capacity is lacking in practical application. In the informal markets, where the majority of domestically produced food is bought and sold, risk analysis is even less applied. This project aims at assisting the Ministry of Health (MOH) and Ministry of Agriculture and Rural Development (MARD) of Vietnam to strengthen the capacity of making decisions on management of food safety using risk assessment that is adapted to the informal markets of Vietnam.

The project will do this by forming a risk assessment taskforce at MOH and MARD. The taskforce will consist of representatives of the Departments of Food Safety, and Department of Science, Technology and Training (MOH) and Departments of Animal Health, and of Agricultural product quality management (MARD) and researchers in Vietnam working on risk assessment and food safety from key universities, research institutes, and private food companies. The taskforce will work on different document of guidelines on how to use risk assessment for food safety management in informal market for domestic consumption. These guidelines will be used for trainings at different levels of decision making people including high level policy making and working technical level course and case studies on food safety from informal market. The training will

be followed by mentoring and on-the-job support.

The Task Force will receive support and capacity building from International Livestock Research Institute (ILRI), International Food Policy Research Institute (IFPRI), Center for Public Health and Ecosystem Research (CEN-PHER), Hanoi School of Public (HSPH) and other expert institutions such as WHO and FAO.

The expected outcomes of the project are to improve food safety in informal and formal market and help poor farmer to improve their livelihood generation through better access to food markets. The project will benefit the support from the experts of risk assessment of ILRI and IFPRI and focus on meat, fish and vegetable products.

Activities of the taskforce

Situational analysis of food safety policy in Vietnam and analysis evidence into policy

The objective is to review and analyse the status of food safety regulations and implementation in Vietnam, focusing on food safety governance (stakeholders, regulations, and implementation) taking into account major livestock product value chains; reported and perceived food safety problems; and national priorities around food safety. The study aims to identify the key constraints and areas where research and development interventions could work to improve the food safety and its contribution to livelihoods and nutrition. 30 experts and policy makers in food safety are being interviewed. These same persons are asked on how research evidence can inform or influence policy in Vietnam. We would like to get their opinion about policy and decision making and the role of research, specifically in relation to food safety management, and your experience in subsequent processes.

Forming a taskforce of risk assessment in Vietnam

Ten experts of risk assessment for food safety in Vietnam, mainly from research institutes and universities in Hanoi and Ho Chi Minh city. They are invited individually in consultations with MOH and MARD but also their home institutions. In addition to risk assessors, four policy maker representative from MOH and MARD who are responsible for food safety.

Kick-off workshop to define activities and priority issues

The workshop will gather the taskforce members and other stakeholders in risk assessment from private sectors, civil societies and particularly policy makers in food safety.

The workshop will define the scope of activities and priority issues in food safety formulated by policy makers that the taskforce will work on.

ILRI expert will attend and facilitate the workshop to share experience and expertise of ILRI in this field.

Case studies and guideline development

The taskforce will work on case studies of risk assessment and corresponding guidelines in Vietnamese.

Trainings and follow-up

Trainings will be organised for i) policy makers, and ii) taskforce members, and iii) other risk assessors in Vietnam. Case studies for

follow-up of taskforce training will be conducted in close collaboration with sub-VFA and results will be shared and discussed with MOH and MARD for management option discussion.

Specific outputs

1. Situational analysis of food safety policy in Vietnam
2. Capacity-building in principles of risk assessment for the taskforce members and risk managers
3. Guidelines for risk assessment in 4 specific value chains
4. Training for implementers and decision makers (4-6 trainings with 50-100 people trained)
5. Report on outcomes of trainings and follow-up mentoring
6. Case study reports

Timeline and support

The taskforce has started since April 2013 and is expected to continue and work effectively in the next years. This project is supported by the International Livestock Research Institute (ILRI) through its research program CRP 3.4 and the Embassy of Switzerland to Vietnam.

**Nguyen Viet Hung
Center for Public Health and Ecosystem
Research (CENPHER),
Hanoi School of Public Health
Swiss TPH, ILRI, Sandec/Eawag**